

Baluwa ya Kabili yandikigwe na Petulo

Ulongozi

Baluwa ya kabili ya Petulo yokoneka yandikigwa na mtumigwa Petulo, lakini wanhu woifunza mbuli mna izisiku zino wolonga siyo kweli. Yodahika kamba munhu iyagwe kandika kwa mbuli ya Petulo. Mwandikaji kolonga kamba kawona kwa meso gake ugima wa Yesu viyakalile hano mwiisi na kalonga mbuli ya Yesu kugaluka kihanga (Sula ya 1:17-18). Kamba Petulo iyo yandike baluwa ino avo kayandikila ako Lumi behibehi ya mwaka wa 65 mbaka 67 toka kuvumbuka kwa Kilisito, yang'hali hanakufa. Vivija Petulo kolonga ino baluwa yake ya kabili toka viyandike baluwa ya ichanduso ya Petulo (Sula ya 3:1). Baluwa ino kawandikila wanhu wose wamtogole Yesu.

Petulo kandika baluwa ino muladi kuwagela moyo wanhu wamtogole Yesu wakale ugima unogile na kuwazuma mbuli ya wafundiza wa uvizi (Sula ya 2). Kowagela moyo sekewawatonge wanhu wolonga Yesu kokawa kubwela. Lakini kolonga Mulungu hakawa bule ila kolonda kila munhu yakomboligwe (Sula ya 3:8-9). Kino acho kilamuso cha tweye kukala ugima unogile (Sula ya 3:14).

Mbuli zili mkitababu

Petulo koitambula mwenyego na kowatambula wasomaji zake (Sula ya 1:1-2).

Abaho kowakumbusa wakale ugima unogile kwavija Mulungu katutenda tudahe (Sula ya 1:3-21).

Abaho kowazuma mbuli ya wafundiza wa uvizi na choni chonda kilawilile ako kuuhelelo kwa wafundiza awo wavizi (Sula ya 2:1-22).

Abaho Petulo komambukiza kwa kuwagela moyo wanhu wamtogole Yesu wakale ugima unogile na waitande mbuli ya kubwela kabili kwa Yesu (Sula ya 3:1-17).

¹ Niye Simoni Petulo, namsang'hanaji na mtumigwa wa Yesu Kilisito, nowandikila mweye mugweleligwe tamanilo dinogile ng'hani kamba ditugweleligwe tweye kubitila kunoga kwa Mulungu wetu na Mkombola wetu Yesu Kilisito.

² Ng'hekewa na tindiwalo vimeme ng'hani kumwenu, kwa nzewele ya Mulungu na Yesu Mndewa wetu.

Mukemigwa na Mulungu na musaguligwa

³ Kwa udahi wa Mulungu katugwaa kila kinhu kitulonda muugima wetu wa kutenda goyolonda, kubitila kumjuwa kwetu heyo yatukemile tuwe na fungu muukulu wake na ganogile gake. ⁴ Avo katugwaa nhunza zinogile ng'hani ziyatulonge kotugwaa, muladi kwa nhunza zizo muwe na moyo kamba wake, na sekemukale kwa kusulukila gehile geli mwiisi. ⁵ Avo kwa kilamuso acho, wambeni kongeza kutenda ganogile mditamanilo jenu, na mna ukutenda ganogile yongezeni kujuwa ganogile, ⁶ na mna ukujuwa ganogile yongezeni kuilongoza wenyego na mna ukuilongoza wenyego yongezeni kufunga

umoyo na mna ukufunga umoyo yongezeni kutenda ga Mulungu, ⁷ na mna ukutenda ga Mulungu yongezeni moyo unogile kwa waenu wamtogole Yesu na mna umoyo unogile kwa waenu wamtogole Yesu yongezenu unogelwa. ⁸ Kamba mokuwa mumema vinhu vose avo, honda muwe wanyeke ila modaha kutenda ganogile mna ukumjuwa Mndewa wetu Yesu Kilisito. ⁹ Lakini kamba munhu yoyose kaduhu vinhu avo, kamba msuwameso na hadaha kulola kutali, na kaisemwa kamba kasunhigwa nzambi zake za umwaka.

¹⁰ Avo ndugu zangu, wambeni ng'hani kutenda lukemo mukemigwe na Mulungu na kusaguligwa kwenu kamba kinhu cha ukweli. Kwavija kamba mwahatenda mbuli azo hamugwa ng'oo. ¹¹ Abaho motogoleligwa ng'hani kwingila muundewa wa mazuwa gose wa Mndewa wetu na Mkombola wetu Yesu Kilisito.

¹² Avo nogendelela kuwakumbusa mbuli zino siku zose, hata kamba mumala kuzijuwa na mogangamala muikweli imuibokele. ¹³ Nokona vinoga ng'hani, niwakumbuseni mbuli zino, ning'hali na lukuli luno, ¹⁴ kwavija nojuwa nammabehi kufa na kululeka lukuli luno, kamba Mndewa wetu Yesu Kilisito viyanilongele kunze kunze. ¹⁵ Avo, nowamba ng'hani muladi nahafa mudahe kukumbuka mbuli zino siku zose.

Tweye tuwone ukulu wa Kilisito

¹⁶ Vituwafundizeni mbuli ya ukulu wa kwiza kwa Mndewa wetu Yesu Kilisito, hatutamanile simo zitungigwe na wanhu, tweye tuwona ukulu wake kwa meso getu wenyego. ¹⁷ Tweye

tukala baho kipindi viyabokele kutegelezigwa na ukulu kulawa kwa Mulungu Tata, sauti viimwizile kulawa kwa Mulungu yeli na Ukulu Ng'hani, ilinga, “Ino iyo mwanangu inimnogela, ninogelwa nayo.” ¹⁸ Tweye wenyego tuihulika sauti ayo ilawile kuulanga vitukalile hamoja nayo kuna ulugongo lung'ala.

¹⁹ Avo mbuli za watula ndagu wa Mulungu zilagusigwa goya kumwetu, na motenda goya mwahazigoga, kwavija ziigala na taa ikwaka mdiziza mbaka imitootondo na mulenge wa nhondo za imitondo womwemwesa mmizoyo yenu. ²⁰ Kubanza gose, mujuwe kamba kuduhu mtula ndagu wa Maandiko Gang'alile yalongile mbuli za ulaguzi kwa kulonda mwenyego. ²¹ Kwavija kuduhu usenga wa ulaguzi ulawa kwa munhu, lakini munhu kolonga gaja galawile kwa Mulungu kwa kulongozigwa na Loho Yang'alile.

2

Wafundiza wa uvizi

¹ Kukala na watula ndagu wa uvizi kwa wanhu, na vivija wolawilila wafundiza wa uvizi kumwenu. Wanhu awo wowafundiza kwa kinyelegezi malagizo ga uvizi gogala ubanzi, na ga kumulema Mndewa yawakombole, avo wao woigalila wenyego kubanangigwa kwa kusinhukiza. ² Wanhu wengi wokweleleza mbuli zao zigela kinyala, na kwa sama ya hewo wayagwe woibeza Nzila ya Ukweli. ³ Kwa kusulukila kwao kwihile wopata vinhu kwa

kuwafundiza mbuli za uvizi. Nhaguso yao yabaho toka mwaka na hewo yowabananga kameso.

⁴ Kwavija Mulungu hawonele bazi wasenga wa kuulanga watendile nzambi, lakini kawapigisila hanhu ha kugaya ako wagodekigwa minyololo mdiziza wobeta siku ya Nhaguso. ⁵ Mulungu hayonele bazi isi ya umwaka, kagala galika ya mazi mwiisi ya wanhu hawamtonga, lakini kamuhonya Nuhu yawapetele wanhu watende gamnogele Mulungu, na vivija kawahonya wanhu saba wayagwe. ⁶ Mulungu kawatagusa wanhu wa mabuga mabili ga Sodoma na Gomola, na kawasakaza wanhu wose kwa moto, na kawatenda wawe kilaguso kwa kija chonda kilawilile kwa wanhu hawamtonga Mulungu. ⁷ Kamuhonya Lutu munhu yanogile, yanyunyuwale kwa gehile gasang'hanigwe na wanhu awo wehile, ⁸ munhu ayo yanogile kakala konyunyuwala ng'hani kila siku viyone na kuhulika gehile gasang'hanigwe na wanhu awo wehile. ⁹ Kamba vino vivo ili, awo Mndewa kojuwa vonda yawahonye mna ukugezigwa kwao wanhu womtegeleza, na kojuwa vonda yaweke wanhu wotenda gehile mna ukubanangigwa mbaka siku ya nhaguso. ¹⁰ Ng'hani ng'hani wanhu waja wokweleleza vizisulukila ng'huli zao na woubeza udahi wa Mulungu.

Wanhu awo wavizi na woitapa, hawadumba kuviliga vinhu ving'ala viumbigwe vili ako kuulanga. ¹¹ Lakini hata wasenga wa kuulanga, hamoja wana udahi na nguvu kubanza awo iwafundiza wa uvizi, hawalava vitala na kuwaliga mgameso ga Mndewa. ¹² Lakini wanhu

awo woliga kila kinhu hawakijuwile. Wanhu awo waigala na wanyama wotenda bila kugesha woleligwa abaho wogogigwa na kuchinjigwa, avo nao wobanangigwa kamba wanyama. ¹³ Wolipigwa magayo kwa magayo gawatendile. Wonogelwa kutenda chochose kihile mgameso ga wanhu. Wanhu awo wogela kinyala vonda wakale mna zinyimwili nyimwili zenu kuno wodeng'helela nzila zao zihile. ¹⁴ Meso gao gamema ugoni, na hawaleka kutenda nzambi. Wowalongoza wanhu wanyolile mbaka kuna imitego ya gehile, magalu wa kusulukila vinhu, wagakalila makungu ga Mulungu. ¹⁵ Waileka nzila igoloke, wapotela na kukweleleza nzila yaikweleleze Balaamu, mwana wa Beoli ija yanogelwe kupata fungu kwa kutenda gehile, ¹⁶ na kazumigwa kwa nzambi zake. Mhunda halongaga, kalonga kamba munhu na kaukimila ubozi wa mtula ndagu ayo.

¹⁷ Awo wafundiza wa uvizi waigala na nzasa zinyalile, na kamba kungugu dihembelusigwa na beho. Ziza baho hanhu hao hakukala hawekiligwe na Mulungu. ¹⁸ Wolonga mbuli za kuitapa na za kibozi, kwa kusulukila kwihile kwa ng'huli, wowahonza wanhu waja wasongile kuinega na waja wokala kwa kutenda gehile. ¹⁹ Wowalongela wanhu wolekesigwa, akuno wao wenyego watumwa wa gehile, kwavija munhu kokuwa mtumwa kwa kinhu chochose kimtawala. ²⁰ Kamba wanhu awo wakala wahonyeke na gehile geli mwiisi gagalaga ubananzi kwa kumjuwa Mndewa wetu na Mkombola Yesu Kilisito, abaho watogola

kugogigwa kabili na kutawaligwa na gago gehile, kukimambukizo wanhu awo wokwiha ng'hani kubanza aho haichanduso. ²¹ Vihanogile ng'hani kumwao wanhu awo sambi wajuwe nzila inogile kubanza kuijuwa abaho wogaleka malagizo gang'alile gawagweleligwe. ²² Kumwao wao ulonzi uno ulawilila, “Umbwa kabwelela kija kiyadekile mwenyego,” na ulonzi uyagwe “Nguluwe yakoshigwe kabwelela kuibulugiza mnhope.”

3

Siku ya kubwela Mndewa

¹ Ndugu zangu, baluwa ino ya kabili kuwandikila. Mna zibaluwa zose mbili nigeza kuwatenda mugese goya kwa kuwakumbusa mbuli zino. ² Nolonda mukumbuke mbuli zilongigwe baho umwaka na watula ndagu wang'alile, na lagizo da Mndewa na Mkombola dimugweleligwe na watumigwa zenu. ³ Tanhu molondeka mujuwe siku za uhelelo, wolawilila wanhu wotawaligwa kwa kusulukila gehile gao. Wowazeha mweye, ⁴ kwa kuwauza, “Kakwahi ija yawalongele kokwiza? Toka kufa kwa wahenga zetu, kila kinhu cha vivija kamba viikalile baho kunaichanduso cha kuumbigwa kwa isi.” ⁵ Lakini wanhu awo woisemwa giladi baho umwaka kwa kulonga Mulungu kaumba ulanga na isi. Isi iumbigwa kulawa mgamazi na kwa mazi. ⁶ Vivija kwa mazi gago, isi ya umwaka ikumbigwa na kunangigwa. ⁷ Lakini ulanga na isi ya sambi vikigwa goya kwa mbuli iija ya Mulungu muladi vibanangigwe kwa moto.

Vikigwa kwa siku ija wanhu hawamtegeleze Mulungu vonda watagusigwe na kunangigwa.

⁸ Ndugu zangu, sekemuisemwe kinhu kino, mgameso ga Mndewa siku dimoja sawa na miyaka magana longo, na miyaka magana longo sawa na siku dimoja. ⁹ Mndewa hakawa bule kutenda gaja gayawalongele kamba wanhu wayagwe viwogesa kokawa. Heyo kofunga umoyo mbuli yenu, kwavija halonda munhu yoyose yabanangigwe, lakini kolonda kila munhu yaleke nzambi zake.

¹⁰ Siku ya Mndewa yokwiza kamba mbavi. Siku dijo ulanga wosegezigwa kwa mtigisiko mkulu, vinhu vose vili mumo haviwa baho kabili, nayo isi yosegezigwa hamoja na kila kinhu kili mgati yake.

¹¹ Kwavija kila kinhu chonangigwa, avo mw-eye molondeka muwe wanhu gani? Molondeka mukale kwa kung'ala na kumtegeleza Mulungu, ¹² kipindi vimuibeta siku ya Mulungu na kuitenda ize himahima. Siku dijo ulanga wolukuzigwa kwa moto, na vinhu vose vili mumo volumbuka kwa joto. ¹³ Lakini tweye tobetela kija kiyalongile Mulungu, kupata ulanga na isi ya sambu, kae ya wanhu wotenda goyolonda Mulungu.

¹⁴ Avo ndugu zangu, kwavija mobetela vinhu avo, wambeni ng'hani sekemoneke na chochose kihile, hebu kitala chochose mgameso ga Mulungu na muwe na tindiwalo kumwake.

¹⁵ Molondeka mujuwe kamba Mndewa kofunga umoyo kwavija kolonda wanhu wakomboligwe, kamba ndugu yetu Paulo vivija viyawandikile kwa nzewele iyagweleligwe na Mulungu. ¹⁶ Paulo kandika mbuli zizija mzibaluwa zake zose,

kandika mbuli zino. Baluwa zake zina mbuli ziyagwe ndala kuzijuwa, na wanhu wayagwe wabozi na wotanga tanga wofambula vihile kamba viwofambula vihile vifungu viyagwe va Maandiko Gang'alile. Avo woigalila magayo gao wenyego.

¹⁷ Avo, ndugu zangu, kwavija muzijuwa mwaka mbuli zino zose, mwinege sekemuzoligwe na gehile ga wanhu hawamtonga Mulungu na kuleka hanhu henu hakukalizigwa. ¹⁸ Lakini gendeleleni kukula mna ing'hekewa na kumjuwa Mndewa wetu na Mkombola wetu Yesu Kilisito. Ukulu uwe kumwake, sambu na siku zose! Ona.

Lagano da Sambu kwa Wanhu Wose **The New Testament in Kutu**

copyright © 2014 Pioneer Bible Translators

Language: Kutu

Translation by: Pioneer Bible Translators

Contributor: The Word For The World

The New Testament in Kutu

This translation, published by Pioneer Bible Translators and The Word for the World, was published in 2014.

If you are interested in obtaining a printed copy, please contact www.pioneerbible.org.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2022-06-21

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files dated 29 Jan 2022

b3548da5-0b1c-5f8f-89e7-2d3bc2f58102